

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI ¹⁾

z dnia 2007 r.

w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej
w ramach działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”
objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich
na lata 2007- 2013

Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr , poz.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb przyznawania, wypłaty i zwracania pomocy finansowej, zwanej dalej „pomocą”, w ramach działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, zwanego dalej „Programem”, w tym:

- 1) tryb składania wniosków o przyznanie pomocy;
- 2) szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie pomocy;
- 3) szczegółowe wymagania, jakim powinna odpowiadać umowa;
- 4) kategorie siły wyższej i wyjątkowe okoliczności, inne niż wymienione w przepisach Unii Europejskiej, w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot pomocy.

§2. 1. Pomoc może być przyznana rolnikowi, małżonkowi rolnika oraz domownikowi w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, który:

- 1) jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 2) jest pełnoletni i nie osiągnął wieku emerytalnego;
- 3) w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku o przyznanie pomocy uzyskał płatności bezpośrednio;

- 4) nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy;
 - 5) nie wystąpił o przyznanie lub nie ma ustalonego prawa do renty strukturalnej w ramach Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004 - 2006 lub Programu;
 - 6) został wpisany do ewidencji producentów, stanowiącej część krajowego systemu ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
 - 7) jest nieprzerwanie ubezpieczony w pełnym zakresie na podstawie przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, przez okres co najmniej 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o przyznanie pomocy;
 - 8) nie jest współnikiem spółki cywilnej.
2. W przypadku ubiegania się o przyznanie pomocy przez małżonka rolnika i domownika warunki określone w ust. 1 pkt 3 i 6 powinien spełniać rolnik, który jest płatnikiem składek na ubezpieczenie społeczne tych osób.

§ 3. 1. Pomoc może być przyznana na operację:

- 1) spełniającą wymagania określone w Programie;
- 2) która nie jest finansowana z udziałem innych środków publicznych;
- 3) uzasadnioną pod względem ekonomicznym;
- 4) obejmującą koszty mogące podlegać refundacji;
- 5) dla której wniosek o płatność ostateczną zostanie złożony do dnia 30 czerwca 2015 r.;
- 6) realizowaną w
 - a) miejscowościach należących do gminy wiejskiej lub
 - b) miejscowościach należących do gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców, lub
 - c) miastach liczących mniej niż 5 tys. mieszkańców.

2. Pomoc może być przyznana jeżeli zostały spełnione warunki określone w rozporządzeniu oraz innych przepisach, które mają zastosowanie do inwestycji objętych operacją.

§ 4. 1. Operacja może obejmować inwestycje lub działania związane z podjęciem lub prowadzeniem działalności w zakresie:

- 1) określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia;
- 2) świadczenia usług związanych z pobytem turystów w gospodarstwie;
- 3) wytwarzania materiałów energetycznych z biomasy.

§ 5. 1. Operacja objęta pomocą jest realizowana w jednym albo dwóch etapach.

2. Złożenie pierwszego wniosku o płatność albo wniosku o płatność ostateczną, w przypadku operacji realizowanych w jednym etapie, następuje nie później niż w terminie 24 miesięcy od dnia zawarcia umowy.

3. Zakończenie realizacji operacji i złożenie wniosku o płatność ostateczną, w przypadku operacji realizowanych w dwóch etapach następuje w terminie 36 miesięcy od dnia zawarcia umowy.

4. W ramach płatności ostatecznej można ubiegać się o nie mniej niż 25% łącznej planowanej kwoty pomocy, z wyłączeniem nabycia rzeczy objętych operacją będących przedmiotem leasingu.

§ 6. 1. Operacja obejmująca nabycie rzeczy będących przedmiotem umowy leasingu może być realizowana w nie więcej niż 10 etapach.

2. W przypadku operacji, o której mowa w ust. 1:

- 1) wnioski o płatność pośrednią będą składane nie częściej niż 2 razy w roku;
- 2) zakończenie realizacji operacji i złożenie wniosku o płatność ostateczną następuje w terminie 60 miesięcy od dnia zawarcia umowy.

§ 7. 1. Refundacji w ramach pomocy mogą podlegać koszty, które:

- 1) są określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia,
- 2) zostały poniesione:
 - a) po dniu, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy, do dnia upływu terminu realizacji operacji określonego w umowie, a w przypadku kosztów stanowiących koszty ogólne – zostały poniesione nie wcześniej niż 1 stycznia 2007 r.,
 - b) w formie rozliczenia bezgotówkowego albo gotówkowego – w przypadku kosztów do wysokości 10 tys. zł,

- zwane dalej „kosztami kwalifikowalnymi”.

2. Refundacji podlega do 50% kosztów kwalifikowanych.

3. Pomoc przyznana jednemu beneficjentowi w ramach Programu nie może przekroczyć 100 tys. złotych.

§ 8. 1. Wnioski o przyznanie pomocy składa się corocznie.

2. W jednym roku można złożyć jeden wniosek o przyznanie pomocy.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się, jeżeli uprzednio złożony wniosek został pozostawiony bez rozpatrzenia lub odmówiono przyznania pomocy.

§ 9. 1. Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwanej dalej „Agencją”, podaje do publicznej wiadomości, na stronie internetowej Agencji, informację o możliwości składania w danym roku wniosków o przyznanie pomocy w ramach działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” objętego Programem.

2. Wniosek o przyznanie pomocy można składać po upływie 14 dni od dnia podania do publicznej wiadomości na stronie internetowej Agencji informacji, o której mowa w ust. 1.

3. Jeżeli termin określony zgodnie z ust. 2 przypada na dzień ustawowo wolny od pracy, wniosek o przyznanie pomocy można składać w pierwszym dniu roboczym następującym po tym dniu.

§ 10. 1. Wniosek o przyznanie pomocy składa się bezpośrednio, w oddziale regionalnym Agencji, właściwym ze względu na miejsce realizacji operacji.

2. Wnioskodawca, z chwilą złożenia wniosku o przyznanie pomocy, otrzymuje potwierdzenie jego złożenia, zawierające datę i godzinę wpływu wniosku, opatrzone pieczęcią Agencji oraz podpisane przez osobę przyjmującą wniosek.

§ 11. 1. Wniosek o przyznanie pomocy zawiera w szczególności:

1) numer identyfikacyjny wnioskodawcy zawarty w ewidencji producentów, o której mowa w § 2 ust. 1, a w przypadku gdy wnioskodawcą jest małżonek rolnika albo domownik numer identyfikacyjny rolnika, który jest płatnikiem składek na ubezpieczenie społeczne tych osób - o ile został nadany;

2) imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres wnioskodawcy;

- 3) charakterystykę prowadzonej działalności;
- 4) opis planowanej operacji;
- 5) plan finansowy operacji;
- 6) informacje o załącznikach;
- 7) oświadczenia wnioskodawcy;
- 8) zestawienie rzeczowo – finansowe operacji.

2. Do wniosku o przyznanie pomocy dołącza się dokumenty określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

§ 12. 1. Wnioski o przyznanie pomocy rozpatruje się zgodnie z kolejnością ich złożenia.

2. Wniosek o przyznanie pomocy podlega wstępnemu sprawdzeniu pod względem spełniania wymogów formalnych, w szczególności w zakresie kompletności dołączonych do wniosku dokumentów oraz poprawności jego wypełnienia.

3. W przypadku gdy nie zachowano wymaganego terminu złożenia wniosku o przyznanie pomocy lub wnioski nie zostały wypełnione we wszystkich wymaganych pozycjach lub nie dołączono do niego dokumentów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 5 załącznika nr 3 do rozporządzenia, Agencja pozostawia wniosek bez rozpatrzenia, o czym informuje wnioskodawcę w formie pisemnej z podaniem przyczyny.

4. W przypadku stwierdzenia podczas sprawdzania wymogów formalnych, że dokumentacja dołączona do wniosku o przyznanie pomocy nie jest kompletna lub wniosek o przyznanie pomocy nie jest poprawnie wypełniony, lub wystąpiły inne okoliczności dotyczące wniosku budzące wątpliwości formalne, Agencja zwraca się w formie pisemnej do wnioskodawcy o złożenie brakujących lub poprawnie sporządzonych dokumentów lub wyjaśnień, w terminie 21 dni od dnia doręczenia pisma wnioskodawcy.

5. W przypadku gdy dostarczone w trybie określonym w ust. 4 dokumenty wymagają poprawienia lub wyjaśnienia, Agencja zwraca się w formie pisemnej do wnioskodawcy o uzupełnienie dokumentów lub złożenie wyjaśnień, w terminie 21 dni od dnia doręczenia pisma wnioskodawcy.

6. W przypadku niedotrzymania przez wnioskodawcę terminów, o których mowa w ust. 4 lub 5, Agencja pozostawia wniosek o przyznanie pomocy bez

rozpatrzenia, o czym informuje wnioskodawcę w formie pisemnej z podaniem przyczyn.

7. W uzasadnionych przypadkach wynikających z przyczyn niezależnych od wnioskodawcy, Agencja może wyrazić zgodę na przedłużenie terminu, o którym mowa w ust. 4 lub 5, jednak nie dłużej niż o 6 miesięcy. W przypadku przedłużenia terminu o więcej niż miesiąc, wnioskodawca powinien udokumentować przyczynę przedłużenia. W przypadku niedotrzymania przedłużonego terminu przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio.

8. W przypadku doręczenia przez pocztę brakujących lub poprawnie sporządzonych dokumentów lub wyjaśnień, o których mowa w ust. 4 lub 5, dniem ich doręczenia jest data stempla pocztowego.

9. Złożony wniosek o przyznanie pomocy nie może być zmieniany przez wnioskodawcę w zakresie planowanych kosztów lub zakresu rzeczowego operacji, z wyłączeniem zmian wynikających z wezwań Agencji, o których mowa w ust. 4 i 5.

10. Jeżeli termin, o którym mowa w ust. 4, 5 i 7, wypada na dzień wolny od pracy, termin ten upływa w pierwszym dniu roboczym następującym po dniu wolnym od pracy.

11. W przypadku stwierdzenia, w trakcie sprawdzania pod względem spełniania wymogów formalnych wniosku o przyznanie pomocy, że wnioskodawca nie spełnia warunków przyznania pomocy, Agencja odmawia przyznania pomocy.

§ 13. 1. Wniosek o przyznanie pomocy spełniający wymagania formalne podlega ocenie techniczno-ekonomicznej, w szczególności w zakresie możliwości realizacji celów określonych w Programie i efektywności operacji.

2. Wniosek o przyznanie pomocy rozpatruje się w terminie 3 miesięcy licząc od pierwszego dnia roboczego następującego po dniu złożenia wniosku.

3. Okres, w którym wnioskodawca korzystał z możliwości określonych w § 12 ust. 4, 5 lub 7 przerywa bieg terminu, o którym mowa w ust. 2.

4. W przypadku, gdy w trakcie rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy niezbędne jest uzyskanie dodatkowych wyjaśnień lub opinii innego podmiotu, lub zajdą nowe okoliczności budzące wątpliwości co do możliwości przyznania pomocy, termin, o którym mowa w ust. 2, wydłuża się o czas niezbędny do uzyskania

wyjaśnień, nie dłużej jednak niż o 2 miesiące, o czym Agencja informuje wnioskodawcę na piśmie.

§ 14. 1. Prezes Agencji podaje do publicznej wiadomości, na stronie internetowej Agencji, nie rzadziej niż co 14 dni, informację o zapotrzebowaniu na środki wynikające ze złożonych wniosków o przyznanie pomocy w ramach działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” objętego Programem, w danym roku realizacji Programu.

2. Termin składania wniosków o przyznanie pomocy w danym roku upływa z końcem dnia roboczego następującego po dniu podania do publicznej wiadomości na stronie internetowej Agencji informacji określającej, że zapotrzebowanie, o którym mowa w ust. 1, osiągnęło co najmniej 120% dostępnych środków w danym roku.

§ 15. 1. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o przyznanie pomocy, Agencja wyznacza niezwłocznie wnioskodawcy, w formie pisemnej, termin zawarcia umowy. Termin ten nie powinien być dłuższy niż 14 dni od dnia wysłania pisma.

2. W przypadku gdy wnioskodawca poinformuje Agencję o niemożności stawienia się w celu zawarcia umowy w wyznaczonym terminie, Agencja w porozumieniu z wnioskodawcą ustala inny termin.

3. W przypadku gdy wnioskodawca nie stawił się na podpisanie umowy w wyznaczonym terminie i nie poinformował o tym fakcie, Agencja, po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, wyznacza niezwłocznie wnioskodawcy, w formie pisemnej, termin podpisania umowy nie dłuższy niż 21 dni od dnia wysłania pisma.

4. W przypadku gdy wnioskodawca nie stawił się do Agencji, w celu zawarcia umowy, w ustalonym zgodnie z ust. 2 terminie albo w terminie, o którym mowa ust. 3, Agencja odmawia przyznania pomocy.

§ 16. 1. Pomoc przyznaje się zgodnie z kolejnością złożenia wniosków o przyznanie pomocy.

2. Umowa jest zawierana na formularzu określonym przez Agencję i dostępnym na stronach internetowych Agencji.

3. Poza postanowieniami określonymi w art. 23 ustawy z dnia 12 stycznia 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich umowa zawiera w szczególności zobowiązania beneficjenta określone w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

4. Beneficjent dołącza do umowy oświadczenie małżonka o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy albo o niepozostawaniu w związku małżeńskim, albo o ustanowionej małżeńskiej rozdzielności majątkowej.

§ 17. 1. Zabezpieczeniem należytego wykonania przez beneficjenta zobowiązań określonych w umowie jest weksel niezpełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez Agencję oraz dodatkowo, w przypadku operacji realizowanej w kilku etapach – gwarancja bankowa albo ubezpieczeniowa, w zależności od postanowień umowy.

2. Weksel wraz z deklaracją wekslową, o których mowa w ust. 1, są podpisywane przez beneficjenta w obecności upoważnionego pracownika Agencji. Weksel wraz z deklaracją wekslową są składane w oddziale regionalnym Agencji w dniu zawarcia umowy.

§ 18. 1. Pomoc może być wypłacona, jeżeli beneficjent:

- 1) zrealizował operację lub jej etap, w tym poniósł związane z tym koszty, zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu i w umowie oraz określonymi w innych przepisach, które mają zastosowanie do inwestycji objętych operacją;
- 2) zrealizował lub realizuje zobowiązania określone w umowie;
- 3) udokumentował zrealizowanie operacji lub jej etapu, w tym poniesienie kosztów z tym związanych.

2. W przypadku gdy beneficjent nie spełnił wszystkich warunków, o których mowa w ust. 1, pomoc może być wypłacona w części dotyczącej operacji lub jej etapu, które zostały zrealizowane zgodnie z tymi warunkami oraz jeżeli cel operacji został osiągnięty lub może zostać osiągnięty.

§ 19. 1. Pomoc jest wypłacana na wniosek o płatność.

2. Wniosek o płatność składa się po zrealizowaniu operacji lub każdego jej etapu, w terminie określonym w umowie.

3. Wniosek o płatność dotyczy:

- 1) płatności pośredniej – w przypadku wniosków o płatność składanych w ramach operacji realizowanej w kilku etapach, jeżeli dany etap nie jest etapem końcowym, albo
- 2) płatności ostatecznej – w przypadku wniosków o płatność składanych w ramach operacji jednoetapowej oraz wniosków o płatność składanych w ramach operacji realizowanej w kilku etapach, jeżeli dany etap jest etapem końcowym.

4. Do wniosku o płatność dołącza się dokumenty określone w załączniku nr 5 do rozporządzenia.

5. Do wniosku o płatność stosuje się odpowiednio przepisy § 10.

§ 20. Do rozpatrywania wniosku o płatność stosuje się odpowiednio przepisy § 12 ust. 1 – 9 i § 13, przy czym wypłaty dokonuje się niezwłocznie po rozpatrzeniu wniosku o płatność.

§ 21. 1. Innymi niż wymienione w przepisach Unii Europejskiej kategoriami siły wyższej i wyjątkowymi okolicznościami, w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot pomocy, są:

- 1) wyłączenie dużej części nieruchomości związanej z operacją, jeśli takiego wyłączenia nie można było przewidzieć w dniu zawarcia umowy;
- 2) katastrofa naturalna powodująca trwałe uszkodzenie nieruchomości lub obiektów będących przedmiotem operacji;
- 3) wypadki lub awarie skutkujące zniszczeniem budynków, budowli lub innego mienia w stopniu uniemożliwiającym ich dalsze używanie zgodnie z założonym celem operacji;
- 4) kradzieże mienia będącego przedmiotem operacji, z wyłączeniem kradzieży, które nastąpiły na skutek niezachowania należytej staranności przez beneficjenta.

2. Sposób postępowania beneficjenta i Agencji w razie wystąpienia okoliczności siły wyższej lub wyjątkowych okoliczności, w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot pomocy, określa umowa.

§ 22. Poza okolicznościami siły wyższej i wyjątkowymi okolicznościami, o których mowa w przepisach Unii Europejskiej oraz w § 21 ust. 1, beneficjent nie jest zobowiązany do zwrotu pomocy w całości lub w części również w przypadku niezrealizowania lub nierealizowania jednego ze zobowiązań określonych w umowie, jeżeli został osiągnięty i zachowany cel operacji oraz można stwierdzić zgodność zrealizowanej części operacji z umową.

§ 23. W przypadku ustalenia nienależnie lub nadmiernie pobranych środków, wypłaconych w wyniku błędu Agencji, beneficjent zwraca pomoc bez odsetek.

§ 24. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej - rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 131, poz. 915)

Załączniki do rozporządzenia
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
z dnia.....(poz.....)

Wykaz działalności na podjęcie lub prowadzenie których może być przyznawana pomoc w ramach działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”

1	01.13.Z	Uprawa drzew i krzewów owocowych, roślin jagodowych i orzechów oraz uprawa roślin wykorzystywanych do produkcji napojów i przypraw - w zakresie ograniczonym do wytwarzania win przez producenta winogron
2	01.41.A	Działalność usługowa związana z uprawami rolnymi
3	01.41.B	Działalność usługowa związana z zagospodarowaniem terenów zieleni
4	01.42.Z	Działalność usługowa związana z chowem i hodowlą zwierząt, z wyłączeniem działalności weterynaryjnej
5	01.50.Z	Gospodarka łowiecka, hodowla i pozyskiwanie zwierząt łownych, włączając działalność usługową
6	02.02.Z	Działalność usługowa związana z leśnictwem
7	10.30.Z	Wydobywanie, wzbogacanie i brykietowanie torfu
8	14.11.Z	Wydobywanie kamieni ozdobnych oraz kamienia dla potrzeb budownictwa
9	14.12.Z	Wydobywanie skał wapiennych, gipsu i kredy
10	14.13.Z	Wydobywanie łupków
11	14.21.Z	Wydobywanie żwiru i piasku
12	14.22.Z	Wydobywanie gliny i kaolinu
13	14.50.Z	Pozostałe górnictwo, gdzie indziej niesklasyfikowane
14	15.11.Z	Produkcja mięsa, z wyłączeniem mięsa z drobiu i królików
15	15.12.Z	Produkcja mięsa z drobiu i królików
16	15.13.A	Produkcja konserw, przetworów z mięsa, produktów mięsnych i krwi
17	15.31.Z	Przetwórstwo i konserwowanie ziemniaków
18	15.32.Z	Produkcja soków z owoców i warzyw
19	15.33.A	Przetwórstwo i konserwowanie owoców i warzyw, gdzie indziej niesklasyfikowane, z wyłączeniem działalności usługowej
20	15.41.Z	Produkcja nieoczyszczonych olejów i tłuszczów
21	15.43.Z	Produkcja margaryny i podobnych tłuszczów jadalnych
22	15.51.Z	Przetwórstwo mleka i wyrób serów

23	15.52.Z	Produkcja lodów
24	15.61.Z	Wytwarzanie produktów przemiału zbóż
25	15.62.Z	Wytwarzanie skrobi i produktów skrobiowych
26	15.71.Z	Produkcja pasz dla zwierząt gospodarskich i ryb
27	15.72.Z	Produkcja karmy dla zwierząt domowych
28	15.81.A	Produkcja pieczywa
29	15.81.B	Produkcja wyrobów ciastkarskich świeżych
30	15.82.Z	Produkcja wyrobów piekarskich i ciastkarskich o przedłużonej trwałości
31	15.84.Z	Produkcja kakao, czekolady i wyrobów cukierniczych
32	15.85.Z	Produkcja makaronów, klusek i podobnych wyrobów mącznych
33	15.86.Z	Przetwórstwo herbaty i kawy
34	15.87.Z	Produkcja przypraw
35	15.88.Z	Produkcja odżywek oraz żywności dietetycznej
36	15.89.Z	Produkcja pozostałych artykułów spożywczych, gdzie indziej niesklasyfikowana
37	15.91.Z	Produkcja napojów alkoholowych destylowanych
38	15.93.Z	Produkcja win gronowych
39	15.94.Z	Produkcja jabłecznika i win owocowych
40	15.98.Z	Produkcja wód mineralnych i napojów bezalkoholowych
41	17.11.Z	Produkcja przędzy bawełnianej
42	17.12.Z	Produkcja przędzy wełnianej zgrzebnej
43	17.13.Z	Produkcja przędzy wełnianej czesankowej
44	17.14.Z	Produkcja przędzy lnianej
45	17.15.Z	Produkcja przędzy z jedwabiu oraz włókien chemicznych
46	17.16.Z	Produkcja nici do szycia
47	17.17.Z	Produkcja przędzy z włókien tekstylnych pozostała

48	17.21.Z	Produkcja tkanin bawełnianych
49	17.22.Z	Produkcja tkanin wełnianych zgrzebnych
50	17.23.Z	Produkcja tkanin wełnianych czesankowych
51	17.24.Z	Produkcja tkanin z jedwabiu oraz włókien chemicznych
52	17.25.Z	Produkcja tkanin pozostałych
53	17.30.Z	Wykończanie materiałów włókienniczych
54	17.40.A	Produkcja gotowych wyrobów włókienniczych, z wyłączeniem odzieży i działalności usługowej
55	17.40.B	Działalność usługowa w zakresie naprawy wyrobów z brezentu i wyposażenia kempingowego
56	17.51.Z	Produkcja dywanów i chodników
57	17.52.A	Produkcja wyrobów powroźniczych i sieciowych, z wyłączeniem działalności usługowej
58	17.52.B	Działalność usługowa w zakresie naprawy sieci i wyrobów powroźniczych
59	17.53.Z	Produkcja włókien i wyrobów wykonanych z włókien, z wyłączeniem odzieży
60	17.54.Z	Produkcja wyrobów włókienniczych pozostałych, gdzie indziej niesklasyfikowana
61	17.60.Z	Produkcja dzianin
62	17.71.Z	Produkcja wyrobów pończosznich
63	17.72.Z	Produkcja odzieży dzianej
64	18.10.Z	Produkcja odzieży skórzanej
65	18.21.Z	Produkcja ubrań roboczych
66	18.22.A	Produkcja ubrań wierzchnich dla mężczyzn i chłopców, pozostała
67	18.22.B	Produkcja ubrań wierzchnich dla kobiet i dziewcząt, pozostała
68	18.23.Z	Produkcja bielizny
69	18.24.Z	Produkcja pozostałej odzieży i dodatków do odzieży, gdzie indziej niesklasyfikowana
70	18.30.Z	Wyprawianie i barwienie skór futerkowych; produkcja wyrobów futrzarskich
71	19.10.Z	Produkcja skór wyprawionych

72	19.20.Z	Produkcja wyrobów kaletniczych i rymarskich
73	19.30.A	Produkcja obuwia, z wyłączeniem sportowego
74	19.30.B	Produkcja obuwia sportowego
75	20.10.A	Produkcja wyrobów tartacznych
76	20.10.B	Działalność usługowa w zakresie impregnowania drewna
77	20.20.Z	Produkcja arkuszy fornirowych; produkcja płyt i sklejek
78	20.30.Z	Produkcja wyrobów stolarskich i ciesielskich dla budownictwa
79	20.40.Z	Produkcja opakowań drewnianych
80	20.51.Z	Produkcja pozostałych wyrobów z drewna
81	20.52.Z	Produkcja wyrobów z korka, słomy i materiałów używanych do wyplatania
82	21.11.Z	Produkcja masy włóknistej
83	21.12.Z	Produkcja papieru i tektury
84	21.21.Z	Produkcja papieru falistego i tektury falistej oraz opakowań z papieru i tektury
85	21.22.Z	Produkcja papierowych artykułów gospodarstwa domowego, toaletowych i sanitarnych
86	21.23.Z	Produkcja papierowych artykułów piśmiennych
87	21.24.Z	Produkcja tapet
88	21.25.Z	Produkcja pozostałych artykułów z papieru i tektury, gdzie indziej niesklasyfikowana
89	22.22.Z	Działalność poligraficzna pozostała, gdzie indziej niesklasyfikowana
90	22.23.Z	Introligatorstwo
91	22.24.Z	Działalność usługowa związana z przygotowaniem druku
92	22.25.Z	Działalność graficzna pomocnicza
93	24.51.Z	Produkcja środków myjących i czyszczących
94	24.52.Z	Produkcja artykułów kosmetycznych i toaletowych
95	24.63.Z	Produkcja olejków eterycznych
96	25.12.Z	Bieżnikowanie opon

97	25.13.Z	Produkcja pozostałych wyrobów gumowych
98	25.21.Z	Produkcja płyt, arkuszy, rur i kształtowników z tworzyw sztucznych
99	25.22.Z	Produkcja opakowań z tworzyw sztucznych
100	25.23.Z	Produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych dla budownictwa
101	25.24.Z	Produkcja pozostałych wyrobów z tworzyw sztucznych
102	26.11.Z	Produkcja szkła płaskiego
103	26.12.Z	Produkcja szkła płaskiego obrobionego i wyrobów ze szkła płaskiego
104	26.13.Z	Produkcja szkła gospodarczego
105	26.21.Z	Produkcja ceramicznych wyrobów stołowych i ozdobnych
106	26.22.Z	Produkcja ceramicznych wyrobów sanitarnych
107	26.25.Z	Produkcja ceramicznych wyrobów pozostałych
108	26.30.Z	Produkcja płytek ceramicznych
109	26.40.Z	Produkcja ceramiki budowlanej
110	26.61.Z	Produkcja betonowych wyrobów budowlanych
111	26.62.Z	Produkcja gipsowych wyrobów dla budownictwa
112	26.66.Z	Produkcja pozostałych wyrobów betonowych, cementowych i gipsowych
113	26.70.Z	Cięcie, formowanie i wykończanie kamienia ozdobnego i kamieni dla budownictwa
114	26.81.Z	Produkcja technicznych wyrobów ściernych
115	26.82.Z	Produkcja pozostałych wyrobów z mineralnych surowców niemetalicznych, gdzie indziej niesklasyfikowana
116	27.31.Z	Produkcja sztab, prętów i profili ciągnionych na zimno
117	27.32.Z	Produkcja wyrobów płaskich walcowanych na zimno
118	27.33.Z	Produkcja wyrobów formowanych na zimno
119	27.34.Z	Produkcja drutów
120	27.44.B	Produkcja wyrobów miedzianych w postaci półproduktów
121	27.51.Z	Odlewnictwo żeliwa
122	27.52.Z	Odlewnictwo staliwa

123	27.53.Z	Odlewnictwo metali lekkich
124	27.54.A	Odlewnictwo miedzi i stopów miedzi
125	27.54.B	Odlewnictwo pozostałych metali nieżelaznych, z wyłączeniem odlewnictwa miedzi i stopów miedzi
126	28.11.A	Produkcja budynków prefabrykowanych z metalu, z wyłączeniem działalności usługowej
127	28.11.B	Produkcja konstrukcji metalowych, z wyłączeniem działalności usługowej
128	28.11.C	Działalność usługowa w zakresie instalowania konstrukcji metalowych
129	28.12.Z	Produkcja metalowych elementów stolarki budowlanej
130	28.22.Z	Produkcja grzejników i kotłów centralnego ogrzewania
131	28.30.A	Produkcja wytwornic pary
132	28.40.Z	Kucie, prasowanie, wyłaczanie i walcowanie metali; metalurgia proszków
133	28.51.Z	Obróbka metali i nakładanie powłok na metale
134	28.52.Z	Obróbka mechaniczna elementów metalowych
135	28.61.Z	Produkcja wyrobów nożowniczych i sztućców
136	28.62.Z	Produkcja narzędzi
137	28.63.Z	Produkcja zamków i zawiasów
138	28.71.Z	Produkcja pojemników metalowych
139	28.72.Z	Produkcja opakowań z metali lekkich
140	28.73.Z	Produkcja wyrobów z drutu
141	28.74.Z	Produkcja złączy, śrub, łańcuchów i sprężyn
142	28.75.A	Produkcja wyrobów metalowych przeznaczonych do łazienek i kuchni
143	28.75.B	Produkcja pozostałych gotowych wyrobów metalowych
144	29.11.B	Działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy oraz konserwacji silników i turbin, z wyłączeniem silników lotniczych, samochodowych i motocyklowych
145	29.13.Z	Produkcja kurków i zaworów
146	29.21.Z	Produkcja pieców, palenisk i palników piecowych

147	29.24.A	Produkcja pozostałych maszyn ogólnego przeznaczenia, gdzie indziej niesklasyfikowana, z wyłączeniem działalności usługowej
148	29.24.B	Działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji maszyn ogólnego przeznaczenia, gdzie indziej niesklasyfikowana
149	29.32.A	Produkcja pozostałych maszyn dla rolnictwa i leśnictwa, z wyłączeniem działalności usługowej
150	29.32.B	Działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji maszyn rolniczych i leśnych
151	29.41.A	Produkcja narzędzi ręcznych mechanicznych, z wyłączeniem działalności usługowej
152	29.41.B	Działalność usługowa w zakresie naprawy i konserwacji narzędzi ręcznych mechanicznych
153	29.42.A	Produkcja pozostałych narzędzi mechanicznych do obróbki metalu, z wyłączeniem działalności usługowej
154	29.42.B	Działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji obrabiarek i pozostałych narzędzi mechanicznych do obróbki metalu
155	29.43.A	Produkcja pozostałych narzędzi mechanicznych, gdzie indziej niesklasyfikowana, z wyłączeniem działalności usługowej
156	29.43.B	Działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji pozostałych narzędzi mechanicznych, gdzie indziej niesklasyfikowana
157	29.52.B	Działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji maszyn dla górnictwa i budownictwa
158	29.53.Z	Produkcja maszyn stosowanych w przetwórstwie żywności, tytoniu i produkcji napojów
159	29.54.Z	Produkcja maszyn dla przemysłu włókienniczego, odzieżowego i skózanego
160	29.55.Z	Produkcja maszyn dla przemysłu papierniczego
161	29.56.A	Produkcja pozostałych maszyn specjalnego przeznaczenia, z wyłączeniem działalności usługowej
162	29.56.B	Działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji pozostałych maszyn specjalnego przeznaczenia
163	29.71.Z	Produkcja elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego
164	29.72.Z	Produkcja nonelektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego
165	30.01.Z	Produkcja maszyn biurowych
166	31.10.B	Działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy, konserwacji i przewajania silników elektrycznych, prądnic i transformatorów
167	31.20.A	Produkcja aparatury rozdzielczej i sterowniczej energii elektrycznej, z wyłączeniem działalności usługowej
168	31.20.B	Działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji elektrycznej aparatury rozdzielczej i sterowniczej
169	31.50.Z	Produkcja sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych
170	31.62.B	Działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji sprzętu elektrycznego, gdzie indziej niesklasyfikowana
171	32.30.B	Działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji sprzętu radiowo-telewizyjnego oraz sprzętu do operowania dźwiękiem i obrazem

172	33.20.A	Produkcja instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych, badawczych, nawigacyjnych i pozostałego przeznaczenia, z wyłączeniem działalności usługowej
173	33.20.B	Działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych, badawczych, testujących, nawigacyjnych
174	33.30.Z	Produkcja systemów do sterowania procesami przemysłowymi
175	33.40.Z	Produkcja instrumentów optycznych i sprzętu fotograficznego
176	33.50.Z	Produkcja zegarów i zegarków
177	34.30.A	Produkcja części i akcesoriów do pojazdów samochodowych i ich silników
178	34.30.B	Produkcja pasów bezpieczeństwa, drzwi i zderzaków do pojazdów samochodowych
179	35.12.Z	Produkcja oraz naprawa łodzi wycieczkowych i sportowych
180	35.42.Z	Produkcja rowerów
181	35.43.Z	Produkcja wózków inwalidzkich
182	35.50.Z	Produkcja pozostałego sprzętu transportowego, gdzie indziej niesklasyfikowana
183	36.11.Z	Produkcja krzeseł i mebli do siedzenia
184	36.12.Z	Produkcja mebli biurowych i sklepowych, pozostała
185	36.13.Z	Produkcja mebli kuchennych
186		Produkcja mebli pozostała
187	36.14.A	Produkcja mebli pozostała, z wyłączeniem działalności usługowej
188	36.14.B	Działalność usługowa w zakresie wykończania mebli
189	36.15.Z	Produkcja materaców
190	36.21.Z	Produkcja monet
191	36.22.Z	Produkcja wyrobów jubilerskich i podobnych, gdzie indziej niesklasyfikowana
192	36.30.Z	Produkcja instrumentów muzycznych
193	36.40.Z	Produkcja sprzętu sportowego
194	36.50.Z	Produkcja gier i zabawek
195	36.61.Z	Produkcja sztucznej biżuterii
196	36.62.Z	Produkcja mioteł, szczotek i pędzli

197	36.63.Z	Produkcja wyrobów pozostała, gdzie indziej niesklasyfikowana
198	37.10.Z	Przetwarzanie odpadów metalowych, włączając złom
199	37.20.Z	Przetwarzanie odpadów niemetalowych, włączając wyroby wybrakowane
200	45.11.Z	Rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych; roboty ziemne
201	45.12.Z	Wykonywanie wykopów i wierceń geologiczno-inżynierskich
202	45.21.A	Wykonywanie robót ogólnobudowlanych związanych ze wznoszeniem budynków
203	45.21.F	Wykonywanie robót ogólnobudowlanych w zakresie obiektów inżynierskich, gdzie indziej niesklasyfikowanych
204	45.21.G	Wykonywanie robót budowlanych w zakresie montażu i wznoszenia budynków i budowli z elementów prefabrykowanych
205	45.22.Z	Wykonywanie konstrukcji i pokryć dachowych
206	45.23.B	Roboty nawierzchniowe dla potrzeb budowy obiektów sportowych
207	45.25.A	Stawianie rusztowań
208	45.25.B	Roboty związane z fundamentowaniem
209	45.25.C	Wykonywanie robót budowlanych w zakresie wznoszenia konstrukcji stalowych
210	45.25.D	Wykonywanie robót budowlanych murarskich
211	45.25.E	Wykonywanie specjalistycznych robót budowlanych, gdzie indziej niesklasyfikowanych
212	45.31.A	Wykonywanie instalacji elektrycznych budynków i budowli
213	45.31.B	Wykonywanie instalacji elektrycznych sygnalizacyjnych
214	45.31.D	Wykonywanie pozostałych instalacji elektrycznych
215	45.32.Z	Wykonywanie robót budowlanych izolacyjnych
216	45.33.A	Wykonywanie instalacji centralnego ogrzewania i wentylacyjnych
217	45.33.B	Wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych
218	45.33.C	Wykonywanie instalacji gazowych
219	45.34.Z	Wykonywanie pozostałych instalacji budowlanych
220	45.41.Z	Tynkowanie
221	45.42.Z	Zakładanie stolarki budowlanej

222	45.43.A	Posadzkarstwo; tapetowanie i oblicowywanie ścian
223	45.43.B	Sztukatorstwo
224	45.44.A	Malowanie
225	45.44.B	Szklenie
226	45.45.Z	Wykonywanie pozostałych robót budowlanych wykończeniowych
227	45.50.Z	Wynajem sprzętu budowlanego i burzącego z obsługą operatorską
228	50.20.A	Konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych
229	50.20.B	Pomoc drogowa oraz pozostała działalność usługowa związana z pojazdami samochodowymi
230	51.11.Z	Działalność agentów zajmujących się sprzedażą produktów rolnych, żywych zwierząt, surowców dla przemysłu włókienniczego i półproduktów
231	51.13.Z	Działalność agentów zajmujących się sprzedażą drewna i materiałów budowlanych
232	51.15.Z	Działalność agentów zajmujących się sprzedażą mebli, artykułów gospodarstwa domowego i drobnych wyrobów metalowych
233	51.16.Z	Działalność agentów zajmujących się sprzedażą wyrobów włókienniczych, odzieży, obuwia i wyrobów skórzanych
234	51.21.Z	Sprzedaż hurtowa zboża, nasion i pasz dla zwierząt
235	51.22.Z	Sprzedaż hurtowa kwiatów i roślin
236	51.23.Z	Sprzedaż hurtowa żywych zwierząt
237	51.24.Z	Sprzedaż hurtowa skór
238	51.31.Z	Sprzedaż hurtowa owoców i warzyw
239	51.32.Z	Sprzedaż hurtowa mięsa i wyrobów z mięsa
240	51.33.Z	Sprzedaż hurtowa mleka, wyrobów mleczarskich, jaj, olejów i tłuszczów jadalnych
241	51.34.B	Sprzedaż hurtowa napojów bezalkoholowych
242	51.36.Z	Sprzedaż hurtowa cukru, czekolady i wyrobów cukierniczych
243	51.37.Z	Sprzedaż hurtowa herbaty, kawy, kakao i przypraw
244	51.38.A	Sprzedaż hurtowa ryb, skorupiaków i mięczaków
245	51.38.B	Sprzedaż hurtowa pozostałej żywności
246	51.41.Z	Sprzedaż hurtowa wyrobów włókienniczych

247	51.42.Z	Sprzedaż hurtowa odzieży i obuwia
248	51.43.Z	Sprzedaż hurtowa elektrycznych artykułów gospodarstwa domowego i artykułów radiowo-telewizyjnych
249	51.44.Z	Sprzedaż hurtowa wyrobów metalowych, porcelanowych, ceramicznych i szklanych do użytku domowego, tapet i środków czyszczących
250	51.45.Z	Sprzedaż hurtowa perfum i kosmetyków
251	51.47.Z	Sprzedaż hurtowa pozostałych artykułów użytku domowego i osobistego
252	51.53.A	Sprzedaż hurtowa drewna
253	51.53.B	Sprzedaż hurtowa materiałów budowlanych i wyposażenia sanitarnego
254	51.54.Z	Sprzedaż hurtowa wyrobów metalowych oraz sprzętu i dodatkowego wyposażenia hydraulicznego i grzejnego
255	51.55.Z	Sprzedaż hurtowa wyrobów chemicznych
256	51.56.Z	Sprzedaż hurtowa pozostałych półproduktów
257	51.57.Z	Sprzedaż hurtowa odpadów i złomu
258	51.81.Z	Sprzedaż hurtowa obrabiarek
259	51.82.Z	Sprzedaż hurtowa maszyn wykorzystywanych w górnictwie, budownictwie i inżynierii lądowej i wodnej
260	51.83.Z	Sprzedaż hurtowa maszyn dla przemysłu włókienniczego oraz maszyn do szycia i maszyn dziewiarskich
261	51.84.Z	Sprzedaż hurtowa komputerów, urządzeń peryferyjnych i oprogramowania
262	51.85.Z	Sprzedaż hurtowa pozostałych maszyn i urządzeń biurowych oraz mebli biurowych
263	51.86.Z	Sprzedaż hurtowa części elektronicznych
264	51.87.Z	Sprzedaż hurtowa pozostałych maszyn i urządzeń dla przemysłu, handlu i nawigacji
265	51.88.Z	Sprzedaż hurtowa maszyn, urządzeń i narzędzi rolniczych, włączając sprzedaż ciągników
266	52.11.Z	Sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych
267	52.12.Z	Sprzedaż detaliczna pozostała w niewyspecjalizowanych sklepach
268	52.21.Z	Sprzedaż detaliczna owoców i warzyw
269	52.22.Z	Sprzedaż detaliczna mięsa i wyrobów z mięsa
270	52.23.Z	Sprzedaż detaliczna ryb, skorupiaków i mięczaków
271	52.24.Z	Sprzedaż detaliczna chleba, ciast, wyrobów piekarskich i cukierniczych
272	52.27.A	Sprzedaż detaliczna wyrobów mleczarskich i jaj, w

		wyspecjalizowanych sklepach
273	52.27.B	Sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych pozostała, w wyspecjalizowanych sklepach, gdzie indziej niesklasyfikowana
274	52.31.Z	Sprzedaż detaliczna wyrobów farmaceutycznych
275	52.32.Z	Sprzedaż detaliczna wyrobów medycznych i ortopedycznych
276	52.33.Z	Sprzedaż detaliczna kosmetyków i artykułów toaletowych
277	52.41.Z	Sprzedaż detaliczna wyrobów włókienniczych
278	52.42.Z	Sprzedaż detaliczna odzieży
279	52.43.Z	Sprzedaż detaliczna obuwia i wyrobów skórzanych
280	52.44.Z	Sprzedaż detaliczna mebli, sprzętu oświetleniowego i artykułów użytku domowego, gdzie indziej niesklasyfikowana
281	52.45.Z	Sprzedaż detaliczna elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego, artykułów radiowo-telewizyjnych i instrumentów muzycznych
282	52.46.Z	Sprzedaż detaliczna drobnych wyrobów metalowych, farb i szkła
283	52.47.A	Sprzedaż detaliczna książek
284	52.47.B	Sprzedaż detaliczna gazet i artykułów piśmiennych
285	52.48.A	Sprzedaż detaliczna mebli, wyposażenia biurowego, komputerów oraz sprzętu telekomunikacyjnego
286	52.48.B	Sprzedaż detaliczna sprzętu optycznego, fotograficznego oraz precyzyjnego
287	52.48.C	Sprzedaż detaliczna zegarów, zegarków oraz biżuterii
288	52.48.D	Sprzedaż detaliczna artykułów sportowych
289	52.48.E	Sprzedaż detaliczna gier i zabawek
290	52.48.F	Sprzedaż detaliczna kwiatów, roślin, nasion, nawozów
291	52.48.G	Sprzedaż detaliczna artykułów nieżywnościowych, w wyspecjalizowanych sklepach, gdzie indziej niesklasyfikowana (z wyłączeniem sprzedaży detalicznej broni i amunicji)
292	52.50.Z	Sprzedaż detaliczna artykułów używanych prowadzona w sklepach
293	52.61.Z	Sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej
294	52.62.A	Sprzedaż detaliczna żywności i artykułów spożywczych prowadzona na straganach i targowiskach
295	52.63.A	Sprzedaż detaliczna bezpośrednia prowadzona poza siecią sklepową
296	52.71.Z	Naprawa obuwia i pozostałych wyrobów skórzanych
297	52.72.Z	Naprawa elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego
298	52.73.Z	Naprawa zegarków, zegarów i biżuterii
299	52.74.Z	Naprawa artykułów użytku osobistego i domowego, gdzie indziej niesklasyfikowana
300	55.10.Z	Hotele
301	55.21.Z	Schroniska turystyczne
302	55.22.Z	Pola kempingowe, włączając pola dla samochodowych przyczep

		kempingowych
303	55.23.Z	Miejsca krótkotrwałego zakwaterowania pozostałe, gdzie indziej niesklasyfikowane
304	55.30.A	Restauracje
305	55.30.B	Placówki gastronomiczne pozostałe
306	55.40.Z	Bary
307	55.51.Z	Stołówki
308	55.52.Z	Przygotowywanie i dostarczanie żywności dla odbiorców zewnętrznych (katering)
309	60.21.B	Transport pasażerski międzymiastowy
310	60.21.C	Transport pasażerski rozkładowy pozostały
311	60.23.Z	Transport lądowy pasażerski, pozostały
312	60.24.A	Transport drogowy towarów pojazdami specjalizowanymi
313	60.24.B	Transport drogowy towarów pojazdami uniwersalnymi
314	60.24.C	Wynajem samochodów ciężarowych z kierowcą
315	61.10.B	Transport wodny przybrzeżny
316	61.20.Z	Transport wodny śródlądowy
317	63.12.B	Magazynowanie i przechowywanie towarów w portach śródlądowych
318	63.12.C	Magazynowanie i przechowywanie towarów w pozostałych składowiskach
319	63.21.Z	Działalność wspomagająca transport lądowy, pozostała
320	63.30.A	Działalność organizatorów turystyki
321	63.30.B	Działalność pośredników turystycznych
322	63.30.C	Działalność agentów turystycznych
323	63.30.D	Działalność turystyczna pozostała
324	63.40.B	Działalność śródlądowych agencji transportowych
325	63.40.C	Działalność pozostałych transportowych agencji wodnych
326	64.12.A	Działalność kurierska
327	64.12.B	Działalność pocztowa
328	67.20.Z	Działalność pomocnicza związana z ubezpieczeniami i funduszami emerytalno-rentowymi

329	71.10.Z	Wynajem samochodów osobowych
330	71.21.Z	Wynajem pozostałych środków transportu lądowego
331	71.22.Z	Wynajem środków transportu wodnego
332	71.31.Z	Wynajem maszyn i urządzeń rolniczych
333	71.32.Z	Wynajem maszyn i urządzeń budowlanych
334	71.34.Z	Wynajem pozostałych maszyn i urządzeń
335	71.40.Z	Wypożyczanie artykułów użytku osobistego i domowego
336	72.10.Z	Doradztwo w zakresie sprzętu komputerowego
337	72.21.Z	Działalność edycyjna w zakresie oprogramowania
338	72.22.Z	Działalność w zakresie oprogramowania, pozostała
339	72.30.Z	Przetwarzanie danych
340	74.12.Z	Działalność rachunkowo-księgowa
341	74.13.Z	Badanie rynku i opinii publicznej
342	74.14.A	Doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania
343	74.20.A	Doradztwo w zakresie sprzętu komputerowego
344	74.30.Z	Badania i analizy techniczne
345	74.40.Z	Reklama
346	74.50.A	Działalność związana z rekrutacją i udostępnianiem pracowników
347	74.50.B	Działalność jednoosobowych podmiotów gospodarczych prowadzących działalność gospodarczą wyłącznie na rzecz jednego podmiotu
348	74.60.Z	Działalność detektywistyczna i ochroniarska
349	74.70.Z	Sprzątanie i czyszczenie obiektów
350	74.81.Z	Działalność fotograficzna
351	74.82.Z	Działalność związana z pakowaniem
352	74.85.Z	Działalność związana z tłumaczeniami i usługami sekretarskimi
353	74.87.A	Działalność związana z organizacją targów i wystaw
354	80.42.A	Nauka języków obcych
355	80.42.B	Kształcenie ustawiczne dorosłych i pozostałe formy kształcenia, gdzie indziej niesklasyfikowane

356	85.14.A	Działalność fizjoterapeutyczna
357	85.20.Z	Działalność weterynaryjna
358	85.31.B	Pomoc społeczna pozostała, z zakwaterowaniem
359	85.32.Z	Żłobki
360	90.01.Z	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków
361	90.02.Z	Gospodarowanie odpadami,
362	90.03.Z	Działalność sanitarna i pokrewna
363	92.33.Z	Działalność wesołych miasteczek i parków rozrywki
364	92.34.Z	Działalność rozrywkowa pozostała, gdzie indziej niesklasyfikowana
365	92.51.B	Działalność bibliotek innych niż publiczne
366	92.61.Z	Działalność stadionów i pozostałych obiektów sportowych
367	92.72.Z	Działalność rekreacyjna pozostała, gdzie indziej niesklasyfikowana
368	93.01.Z	Pranie i czyszczenie wyrobów włókienniczych i futrzarskich
369	93.02.Z	Fryzjerstwo i pozostałe zabiegi kosmetyczne
370	93.03.Z	Pogrzeby i działalność pokrewna
371	93.04.Z	Działalność związana z poprawą kondycji fizycznej
372	93.05.Z	Działalność usługowa pozostała, gdzie indziej niesklasyfikowana

Zakres kosztów kwalifikowalnych w ramach działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”

1. Pomocą są objęte koszty:

- 1) budowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją niemieszkalnych obiektów budowlanych wraz z zakupem i montażem instalacji technicznej, koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki ¹⁾;
- 2) nadbudowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją istniejących budynków mieszkalnych wraz z zakupem i montażem instalacji technicznej, koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki – w przypadku gdy rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji operacji w zakresie prowadzonej lub rozwijanej działalności gospodarczej ²⁾
- 3) przebudowy lub remontu pomieszczeń gospodarczych - za wyjątkiem miejsc noclegowych w ramach agroturystyki, zagospodarowania terenu, zakupu wyposażenia¹⁾ i sprzętu do działalności - w przypadku realizacji operacji w zakresie pobytu turystów w gospodarstwie rolnym, działalności turystycznej i rekreacyjnej;
- 4) zakupu maszyn, urządzeń, narzędzi, wyposażenia, które są niezbędne do osiągnięcia celów projektu;
- 5) zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania służącego wsparciu podejmowanej lub rozwijanej działalności;
- 6) zakupu środków transportu – w przypadku operacji związanej z działalnością gospodarczą w zakresie świadczenia wyłącznie usług transportowych w wysokości nie przekraczającej 75 % całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu; pomocą nie jest objęty zakup samochodów osobowych przeznaczonych do przewozu mniej niż 8 osób wraz z kierowcą;

¹⁾ zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm.)

²⁾ rozwijanie działalności gospodarczej może powodować zmianę dominującej funkcji budynku

- 7) zakupu środków transportu - w przypadku operacji związanej z działalnością gospodarczą w zakresie świadczenie innych usług niż usługi transportowe w wysokości nie przekraczającej 50 % całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu; pomocą nie jest objęty zakup samochodów osobowych przeznaczonych do przewozu mniej niż 8 osób wraz z kierowcą;
- 8) kosztów ogólnych, które są bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją operacji, w wysokości nie przekraczającej 10 % pozostałych kwalifikowalnych kosztów inwestycyjnych objętych współfinansowaniem, w tym:
- a) związane z przygotowaniem dokumentacji technicznej operacji, w szczególności koszty :
- kosztorysu,
 - projektu architektonicznego lub budowlanego,
 - operatu wodnoprawnego,
 - oceny lub raportu oddziaływania na środowisko,
 - dokumentacji geologicznej lub hydrologicznej,
 - wyrysów lub mapy geodezyjnej,
 - projektu technologicznego,
 - wyceny dokonanej przez rzeczoznawców;
- b) opłaty za patenty lub licencje,
- c) koszty nadzoru urbanistycznego, architektonicznego, budowlanego lub konserwatorskiego.

2. Do kosztów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 – 5, zalicza się koszty transportu do miejsca realizacji operacji oraz koszty montażu.

3. Kosztem kwalifikowanym może być suma rat kapitałowych w wysokości nie wyższej niż wartość początkowa netto rzeczy będącej przedmiotem umowy leasingu, jeżeli przeniesienie własności tej rzeczy na beneficjenta nastąpiło nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną.

4. Do kosztów kwalifikowanych nie zalicza się:

- 1) część raty leasingowej obejmująca marżę (zysk) finansującego;
- 2) kosztów refinansowania odsetek;

- 3) kosztów bieżących;
- 4) opłaty ubezpieczeniowej;
- 5) podatku VAT;
- 6) kosztów zakupu towarów używanych.

Dokumenty, jakie dołącza się do wniosku o przyznanie pomocy

1. Do wniosku o przyznanie pomocy wnioskodawca dołącza:
 - 1) dokument tożsamości – części dotyczące danych osobowych – kopia;
 - 2) zaświadczenie z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS), że wnioskodawca jest objęty ubezpieczeniem w pełnym zakresie, nieprzerwanie przez co najmniej 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o przyznanie pomocy - oryginał;
 - 3) zaświadczenie z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, że wnioskodawca nie widnieje w ewidencji płatników składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne – w przypadku, gdy wnioskodawca podlega ubezpieczeniu w KRUS na wniosek - oryginał;
 - 4) pełnomocnictwo, jeżeli zostało udzielone - oryginał lub kopia;
 - 5) ekonomiczny plan operacji (biznes plan) - na formularzu udostępnionym przez Agencję – oryginał;
 - 6) jedno zapytanie ofertowe sporządzone na formularzu udostępnionym przez Agencję wraz z potwierdzeniem jego wysłania, jedną odpowiadającą mu ofertą na zakup lub wykonanie zadań oraz uzasadnieniem wyboru oferty – w przypadku operacji, której planowany koszt, w kwocie netto, przekracza 50 000 zł. – oryginał lub kopia;
 - 7) dokument potwierdzający tytuł prawny do nieruchomości, na której realizowana będzie operacja – w przypadku, gdy planowana inwestycja związana jest z budową, modernizacją, wyposażeniem lub zagospodarowaniem nieruchomości – kopia;
 - 8) dokument potwierdzający tytuł prawny do gospodarstwa, na którym realizowana będzie operacja – w przypadku gdy wnioskodawca ubiega się o pomoc na prowadzenie lub rozwijanie działalności w zakresie świadczenia usług związanych z pobytem turystów w tym gospodarstwie;

- 9) oświadczenie właściciela lub współwłaściciela nieruchomości, że wyraża on zgodę na realizację operacji – w przypadku, gdy planowana inwestycja związana jest z budową, modernizacją, wyposażeniem lub zagospodarowaniem nieruchomości będącej w posiadaniu zależnym – na formularzu udostępnionym przez Agencję –oryginał;
- 10)zaświadczenie o wpisie do Ewidencji Działalności Gospodarczej z podaniem przedmiotu wykonywanej działalności gospodarczej, zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD), wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy – w przypadku wnioskodawców rozwijających działalność gospodarczą - oryginał lub kopia;
- 11)zaświadczenie o wpisie do ewidencji innych obiektów, o której mowa w art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 223, poz. 2268 i Nr 273, poz. 2703) – w przypadku, gdy w ramach rozwijanej działalności wnioskodawca świadczy usługi polegające na udostępnianiu miejsc noclegowych w innych obiektach, w których mogą być świadczone usługi hotelarskie – kopia;
- 12)przrzeczenie zaszeregowania obiektu do odpowiedniego rodzaju i kategorii wydane na podstawie art. 39a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych lub decyzja określająca kategorię obiektu hotelarskiego, wydana na podstawie art. 38 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych – w przypadku, gdy w ramach prowadzonej działalności wnioskodawca świadczy usługi polegające na udostępnianiu miejsc noclegowych w obiektach hotelarskich – oryginał lub kopia;
- 13)decyzje, pozwolenia lub opinie organów administracji publicznej, jeżeli z odrębnych przepisów wynika obowiązek ich uzyskania w związku z realizacją operacji, o ile ich uzyskanie jest możliwe przed rozpoczęciem realizacji operacji - kopia;
- 14)w przypadku, gdy operacja dotyczy robót budowlanych:
 - a) kosztorys inwestorski, który powinien zawierać:
 - nazwę obiektu lub robót budowlanych z podaniem lokalizacji,

- imię, nazwisko miejsce zamieszkania i adres albo nazwę i adres wnioskodawcy oraz jego podpis,
 - imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę i adres podmiotu opracowującego kosztorys oraz jego podpis,
 - datę opracowania kosztorysu,
 - ogólną charakterystykę obiektu lub robót budowlanych, zawierającą krótki opis techniczny wraz z istotnymi parametrami, które określają wielkość obiektu lub robót budowlanych,
 - przedmiar wraz z wyliczeniem ilości robót budowlanych,
 - kalkulację sporządzoną metodą uproszczoną lub szczegółową w zależności od sposobu wykonywania robót budowlanych z podaniem podstawy wyceny. Kalkulacja szczegółowa jest elementem kosztorysu inwestorskiego wymagany jedynie w przypadku, gdy nie wszystkie roboty budowlane w ramach projektu są zlecane do wykonania,
 - wartość kosztorysową robót budowlanych,
 - tabelę wartości elementów scalonych,
- b) plany sytuacyjne lokalizacji miejsc wykonania robót budowlanych oraz rysunki charakterystyczne,
- c) zestawienie materiałów budowlanych wykonane na podstawie normatywnych wskaźników zużycia materiałów w robotach budowlanych – w przypadku, gdy załącznikiem do wniosku o przyznanie pomocy jest kosztorys wykonany metodą kalkulacji szczegółowej;
- 15) zgłoszenie zamiaru wykonania robót budowlanych właściwemu organowi, potwierdzone przez ten organ - kopia, wraz z:
- a) oświadczeniem wnioskodawcy, że w terminie 30 dni od dnia zgłoszenia zamiaru wykonania robót budowlanych właściwy organ nie wniósł sprzeciwu – oryginał, albo
 - b) zaświadczeniem wydanym przez właściwy organ, że nie wniósł sprzeciwu wobec zgłoszonego zamiaru wykonania robót budowlanych – kopia;

- 16) promesę leasingową dotyczącą planowanego zakupu wraz z planowanym harmonogramem spłat rat leasingowych w rozbiciu na część kapitałową (równą wartości początkowej netto przedmiotu leasingu) i część odsetkową (stanowiącą marżę finansującego) – w przypadku oryginał lub kopia;
2. Kopie dokumentów składanych wraz z wnioskiem o płatność powinny być potwierdzone za zgodność z oryginałem przez notariusza, podmiot, który wydał dokument albo pracownika Agencji.
 3. W przypadku pozostałych dokumentów, nie ujętych w ust. 1, można złożyć ich kopie potwierdzone za zgodność z oryginałem przez notariusza lub podmiot, który wydał dokument, albo pracownika Agencji, chyba że w treści ich opisu określono inaczej.
 4. W przypadku gdy dokumenty, o których mowa w ust. 1, są niewystarczające do potwierdzenia spełnienia warunków przyznania pomocy Agencja może żądać od wnioskodawcy złożenia dodatkowych dokumentów.

Zobowiązania beneficjenta zawarte w umowie

Pomoc w zakresie działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” jest przyznawana jeżeli beneficjent zobowiąże się w umowie do:

- 1) osiągnięcia celu operacji i jego zachowania przez okres 5 lat od dnia dokonania przez Agencję płatności ostatecznej;
- 2) nieprzenoszenie prawa własności lub posiadania nabytych dóbr, wybudowanych lub zmodernizowanych budynków lub budowli, na które została przyznana i wypłacona pomoc oraz wykorzystywanie ich zgodnie z przeznaczeniem w okresie realizacji i rozliczania projektu, a następnie przez okres 5 lat od dnia dokonania przez Agencję płatności ostatecznej;
- 3) prowadzenia, na terenie posiadanego gospodarstwa, działalności na której podjęcie lub prowadzenie została udzielona pomoc, w trakcie realizacji i rozliczania operacji oraz przez okres 5 lat od dnia dokonania przez Agencję płatności ostatecznej – w przypadku beneficjentów, którzy ubiegają się o pomoc w zakresie świadczenia usług związanych z pobytem turystów w tym gospodarstwie;
- 4) prowadzenia działalności, której dotyczy operacja, bez zmiany miejsca jej wykonywania na obszarze wiejskim w trakcie realizacji i rozliczania operacji oraz przez okres 5 lat od dnia dokonania przez Agencję płatności ostatecznej;
- 5) nieubiegania się o przyznanie prawa do renty strukturalnej w ramach Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich lub Programu w okresie realizacji i rozliczania operacji oraz przez okres 5 lat od dnia dokonania przez Agencję płatności ostatecznej;
- 6) umożliwienia przedstawicielom Agencji dokonywania wizytacji w miejscu realizacji operacji;
- 7) umożliwienia przedstawicielom Agencji lub innym upoważnionym do tego podmiotom dokonywania audytów i kontroli dokumentów związanych z realizacją projektu lub audytów i kontroli w miejscu realizacji projektu oraz w siedzibie beneficjenta w okresie realizacji i rozliczania projektu oraz w okresie 5 lat od dnia dokonania przez Agencję płatności ostatecznej;

- 8) przechowywania całości dokumentacji związanej z realizacją operacji w okresie realizacji i rozliczania operacji oraz przez okres 5 lat od dnia dokonania przez Agencję płatności ostatecznej;
- 9) złożenia, na formularzu udostępnionym przez Agencję, ankiety monitorującej w terminie określonym w umowie;
- 10) zachowania lub podwyższenie standardu obiektu hotelarskiego oraz zgłoszenie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których mogą być świadczone usługi hotelarskie do odpowiedniej ewidencji prowadzonej na podstawie art. 38 ust. 1—3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych— dotyczy beneficjentów, którym przyznano pomoc w zakresie świadczenia usług polegających na udostępnianiu miejsc noclegowych w obiektach hotelarskich lub w innych obiektach, w których mogą być świadczone usługi hotelarskie;
- 11) niezwłocznego informowania Agencji o planowanych albo zaistniałych zdarzeniach związanych ze zmianą sytuacji faktycznej lub prawnej beneficjenta, jego gospodarstwa lub operacji, w zakresie mogącym mieć wpływ na realizację operacji, wypłatę pomocy lub wywiązanie się z obowiązków określonych w pkt 1-9.

Dokumenty, jakie dołącza się do wniosku płatność

Beneficjent dołącza do wniosku o płatność:

- 1) faktury lub dokumenty o równoważnej wartości dowodowej oraz w przypadku, gdy przedmiotem projektu były środki trwałe nabywane za pomocą leasingu faktury wystawione przez finansującego na rzecz korzystającego (beneficjenta), noty obciążeniowe w przypadku leasingu finansowego – kopia;
- 2) dowody zapłaty – kopia;
- 3) dokumenty potwierdzające odbiór lub wykonanie prac, w tym decyzje, pozwolenia lub opinie organów administracji publicznej, jeżeli z odrębnych przepisów wynika obowiązek ich uzyskania w związku z realizacją operacji– oryginał lub kopia;
- 4) zaświadczenie z banku albo spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej wskazujące rachunek bankowy albo rachunek prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej beneficjenta lub jego cesjonariusza, na który mają być przekazane środki finansowe – oryginał (dołączane do pierwszego wniosku o płatność);
- 5) umowy z dostawcami lub wykonawcami zawierające specyfikację będącą podstawą wystawienia każdej z przedstawionych faktur lub innych dokumentów o równoważnej wartości dowodowej – jeżeli nazwa towaru lub usługi w przedstawionej fakturze lub dokumencie o równoważnej wartości dowodowej, odnosi się do umów zawartych przez beneficjenta lub nie pozwala na precyzyjne określenie kosztów kwalifikowalnych – kopia;
- 6) uzasadnienie zmian dokonanych w poszczególnych pozycjach zestawienia rzeczowo – finansowego z realizacji operacji– w przypadku, gdy koszty kwalifikowalne wzrosły o więcej niż 10% w stosunku do wartości określonych w zestawieniu rzeczowo–finansowym operacji stanowiącym załącznik do umowy – oryginał;
- 7) oświadczenie beneficjenta w odniesieniu do maszyn i urządzeń objętych współfinansowaniem, że został im nadany znak "CE" –

w przypadku gdy pomoc została udzielona na zakup maszyn i urządzeń – oryginał;

- 8) atesty lub certyfikaty lub deklaracje zgodności lub jakości lub inne równoważne dokumenty, jeżeli obowiązek ich uzyskania wynika z przepisów prawa – w przypadku gdy maszynom i urządzeniom, na zakup których została udzielona pomoc, nie został nadany znak „CE” – kopia;
- 9) dowód rejestracyjny lub świadectwo homologacji - jeżeli jest wymagany odrębnymi przepisami w przypadku gdy ciągnik lub środek transportu nie został zarejestrowany - dotyczy ciągników oraz środków transportu, na zakup których została udzielona pomoc - kopia;
- 10) sprawozdanie z realizacji operacji sporządzone, na formularzu udostępnionym przez Agencję, dołączane do wniosku o płatność ostateczną – oryginał;
- 11) zaświadczenie o wpisie do Ewidencji Działalności Gospodarczej z podaniem przedmiotu wykonywanej działalności gospodarczej zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD) wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku o płatność, dołączane do wniosku o płatność ostateczną - oryginał lub kopia;
- 12) zgłoszenie w urzędzie skarbowym rozpoczęcia działalności gospodarczej, w przypadku osób, które w zakresie realizacji operacji rozpoczęły prowadzenie działalności gospodarczej, dołączane do wniosku o płatność ostateczną – oryginał lub kopia;
- 13) zaświadczenie o nadaniu numeru w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON), dołączane do wniosku o płatność ostateczną – kopia;
- 14) wypis z ewidencji innych obiektów, o której mowa w art. 38 ust 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych – w przypadku, gdy w ramach podjętej działalności beneficjent świadczy usługi polegające na udostępnianiu miejsc noclegowych w innych obiektach, w których mogą być świadczone usługi hotelarskie – kopia;
- 15) decyzja określająca kategorię obiektu hotelarskiego, nadana na podstawie art. 38 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych – w przypadku, gdy w ramach prowadzonej działalności

beneficjent świadczy usługi polegające na udostępnianiu miejsc noclegowych w obiektach hotelarskich – kopia;

16) kosztorys powykonawczy wykonany metodą kalkulacji szczegółowej uwzględniający istotne odstępstwa wraz z zestawieniem zużytych materiałów wliczonym na podstawie kosztorysu oraz rysunki zamienne do projektu budowlanego - kopie. Dokument składany w sytuacji, gdy zrealizowano roboty budowlane z odstępstwami, o których mowa w art. 36a ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (Dz. U. 1994 r. Nr 89 poz. 414, z późn. zmian.) lub beneficjent w trakcie realizacji robót budowlanych zmienił system ich wykonania i nie wszystkie roboty budowlane w ramach projektu zostały zlecone do wykonania.

2. W przypadku zapłaty dokonywanej w formie bezgotówkowej, jako dowód zapłaty, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, do wniosku o płatność należy dołączyć wyciąg bankowy albo inny dokument bankowy potwierdzający dokonanie płatności, lub zestawienie przelewów dokonanych przez bank lub polecenie przelewu.
3. W przypadku zapłaty dokonywanej w formie gotówkowej, jako dowód zapłaty, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, do wniosku o płatność należy dołączyć oświadczenie wystawcy faktury lub dokumentu o równoważnej wartości dowodowej o dokonaniu zapłaty przez beneficjenta, sporządzone w formie odrębnego dokumentu lub w formie odpowiedniej adnotacji na fakturze lub dokumencie o równoważnej wartości dowodowej, lub dokument KP (Kasa Przyjmie).
4. Oryginały faktur i dokumentów o równoważnej wartości dowodowej, o których mowa w ust 1 pkt 1 oraz dowody zapłaty, o których mowa w ust. 1 pkt 2, po wykonaniu ich kopii podlegają zwrotowi.
5. Oryginały faktur i dokumentów o równoważnej wartości dowodowej oznacza się adnotacją „Przedstawiono do refundacji w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013”.
6. Kopie dokumentów składanych wraz z wnioskiem o płatność powinny być potwierdzone za zgodność z oryginałem przez notariusza, podmiot, który wydał dokument albo pracownika Agencji.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy w ramach działania "Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 stanowi wykonanie upoważnienia zawartego 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr , poz.). Projektowane rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb przyznawania, wypłaty oraz zwracania pomocy finansowej w ramach działania "Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej", objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, w tym:

- 1) tryb składania wniosków o przyznanie pomocy finansowej;
- 2) szczegółowe wymagania jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie pomocy;
- 3) szczegółowe wymagania, jakim powinna odpowiadać umowa;
- 4) kategorie siły wyższej i wyjątkowe okoliczności, inne niż wymienione w przepisach Unii Europejskiej, w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot pomocy.

Określając warunki przyznawania pomocy zdefiniowano szczegółowo wysokość oraz zakres pomocy, kryteria dotyczące beneficjenta i projektu. Projekt rozporządzenia reguluje także zasady rozpatrywania wniosków i zawierania umów, wypłaty oraz zwrotu pomocy.

Projektowane rozporządzenie ma na celu wprowadzenie do systemu prawnego podstawowych zasad funkcjonowania działania "Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, istotnych z punktu widzenia potencjalnych beneficjentów.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projekt rozporządzenia znajduje się w Programie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowane rozporządzenie

Pomoc w ramach działania "Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 może być przyznana osobie fizycznej rolnikowi lub domownikowi w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników

Pomoc nie może być przyznana osobie fizycznej, która prowadzi działalność jako wspólnik spółki cywilnej.

2. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sektor finansów publicznych

Przyjęcie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków budżetu państwa związanych z koniecznością współfinansowania tego działania przez budżet krajowy w wysokości 25% środków finansowych. Zapotrzebowanie na środki finansowe na współfinansowanie tego działania w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 z budżetu krajowego zostało przewidziane w ustawie budżetowej. Środki finansowe (75%) przewidziane na udzielanie wsparcia w ramach działania "Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej" będą pochodzić z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Szacowana liczba beneficjentów w okresie 2007 – 2013 wyniesie 30 tysięcy.

Ponadto wydatki z budżetu państwa będą związane z finansowaniem kosztów obsługi wniosków oraz prowadzenia działań kontroli na miejscu. Wydatki te zostaną pokryte z planu finansowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na kolejne lata.

3. Wpływ projektowanego rozporządzenia na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na rynek pracy. Realizacja działania stworzy warunki dla podejmowania lub rozwijania przez rolników, domowników i małżonków rolników, działalności nierolniczej lub związanej z rolnictwem w zakresie produkcji lub usług, co wpłynie na tworzenie pozarolniczych źródeł dochodów oraz promocję zatrudnienia poza rolnictwem na obszarach wiejskich.

4. Wpływ projektowanego rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowane rozporządzenie będzie miało pozytywny wpływ na konkurencyjność gospodarki oraz przyczyni się do rozwoju przedsiębiorczości poprzez zwiększenie aktywności zawodowej rolników.

5. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na sytuację i rozwój regionalny Polski.

Realizacja działania stworzy warunki dla zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów wiejskich przez udzielenie pomocy na podejmowanie lub rozwijanie przez rolników, domowników i małżonków rolników działalności pozarolniczej w zakresie produkcji lub usług.

6. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia zostanie przesłany do zaopiniowania do Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt rozporządzenia zostanie również wysłany do:

- 1) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych;
- 2) Sekretariatu Rolnictwa Komisji Krajowej NSZ „Solidarność”;
- 3) Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność”;
- 4) Związku Zawodowego Rolnictwa „Samoobrona”;
- 5) Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
- 6) Federacji Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
- 7) Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników;
- 8) Federacji Związków Producentów Rolnych;
- 9) Krajowej Rady Izb Rolniczych;
- 10) Krajowej Izby Gospodarczej, Komitetu Rolnictwa i Obrotu Rolnego;
- 11) Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”;
- 12) Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich;
- 13) Krajowej Rady Spółdzielczej.

Opracowano w Departamencie
Rozwoju Obszarów Wiejskich:

Akceptował:

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym: